

Leidraad bij het compenseren van bomen buiten bos.

Toepassing

Deze leidraad is van toepassing op het grondgebied van het lokaal bestuur Laakdal. Indien er bomen buiten een bos gekapt worden in het kader van een omgevingsvergunning, dienen deze gecompenseerd te worden. Deze leidraad en bomenlijst helpt om een kwalitatieve heraanplant te bekomen.

Begrippen en definities

Landschappelijke waarde	Als de boom, bomenrij, houtkant,.. een effect heeft op het bijzonder of karakteristiek landschap, de herkenbaarheid of een karakteristiek landschapselement. Landschappelijke waarden gelden voor houtopstanden in het buitengebied en de groenzones die direct daaraan grenzen.
Cultuurhistorische waarde	Als deze een rol van betekenis speelt in de geschiedenis van zijn omgeving, bijvoorbeeld: - bomen die herinneren aan historische ontwikkelingen, gebruiken en /of gebeurtenissen; - een herdenkingsboom die ter gelegenheid van een bijzondere gebeurtenis is aangeplant; - bomen in relatie tot een historisch pand of kerkgebouw.
Bovengrondse groeiruimte	De plaats die een boom boven de grond nodig heeft zonder dat deze overlast en schade veroorzaakt aan zichzelf en zijn omgeving.
Ondergrondse groeiruimte	De plaats die een boom onder de grond nodig heeft zodat deze op een kan uitgroeien tot een kwalitatieve volwassen boom.
Standplaatscondities	De condities waaraan de omgeving moet voldoen om er voor te zorgen dat de boom kan overleven op die locatie. Zoals grondsoort, bodemkwaliteit, pH , grondwaterstand, enz. Via bomenwijzer.be vind je de juiste boom.

1. Algemene richtlijnen

- Bomen mogen enkel buiten het broedseizoen gekapt worden. Het broedseizoen loopt van 1/04 tot en met 30/06.
- De compensatie is één op één, er moet minstens een gelijk aantal bomen uit dezelfde categorie aangeplant worden als de gevelde bomen. OF een houtkant met een breedte van 2m en een lengte van 2m vermenigvuldigd met het aantal gevelde bomen. Ook een combinatie van beide opties is mogelijk.
- De minimale plantmaat (stamomtrek in cm op 1m hoogte) van het plantgoed bedraagt 12-14.
- De aanplanting gebeurt binnen een termijn van 12 maanden.
- Er wordt gezorgd voor voldoende doorwortelbaar volume zodat de bomen de kans krijgen om volwaardig uit te groeien.
- De bomen dienen aangeplant te worden op minstens 2 meter van de perceelgrens en minstens 18 meter van het woongebouw.
- Er mag enkel gekozen worden uit de door het schepencollege vastgelegde soortenlijst rekening houdend met de standplaats en het bodemtype.
- De aanvrager neemt alle nodige voorzorgsmaatregelen om de nieuwe aanplanting te laten slagen. Dit houdt een met zorg uitgevoerde aanplanting in met het gebruik van een steunpaal en zo nodig het aanbrengen van een bescherming tegen vraat.
- Indien de geplante bomen vroegtijdig sterven, dienen er bomen her aangeplant te worden tot het opgelegde aantal volwassen exemplaren overblijft.

2. Compenseren naar boomwaarde

Elke boomsoort heeft een bepaalde waarde, de boom ter compensatie moet zich **in de zelfde categorie**¹ bevinden als de gekapte boom. Er dient ook rekening gehouden te worden met de standplaatscondities, de juiste boom op de juiste plaats.

¹ Bomen worden ingedeeld op basis van hoogte van de boomsoort in (natuurlijke) volwassen toestand; categorie 1a: groter dan 20m, categorie 1b: 12 tot 20 m, categorie 2: 6 tot 12 m en categorie 3 kleiner dan 6m. Hiervoor wordt verwezen naar bomenwijzer.be.

3. Compenseren: houtkant

Indien er tijdens het plaatsbezoek wordt vastgesteld dat compensatie door een nieuwe boom praktisch niet haalbaar is, bestaat er de mogelijkheid om de gekapte bomen te compenseren door de aanplant van een houtkant die aan volgende voorwaarden voldoet:

- De houtkant moet een minimum breedte hebben van 2m en een minimum lengte van 2m, vermenigvuldigd met het aantal gevelde bomen.
- De houtkant wordt aangeplant met soorten uit categorie 3.
- De aanplanting gebeurt binnen een termijn van 12 maanden.
- De planten dienen aangeplant te worden op minstens 1 meter van de perceelgrens.
- Indien er op hetzelfde perceel vee gehouden wordt, dienen er voldoende beschermingsmaatregelen genomen worden tegen grazers.
- Indien een deel van de houtkant vroegtijdig sterft, dient er een heraanplanting te gebeuren tot de houtkant met opgelegde lengte en breedte gerealiseerd is.

4. Uitzonderingen

Indien blijkt dat een reguliere compensatie niet mogelijk is, kan de aanvrager op gemotiveerde wijze een uitzondering aanvragen aan het college van burgemeester en schepenen. Een uitzondering zorgt er niet voor dat de compensatie vervalt. Uitzonderingen zijn niet de regel en worden slechts toegestaan als de alternatieven zijn uitgeput. Ze zijn niet van toepassing op kleine landschapselementen of bomen met een landschappelijke of cultuurhistorische waarde.

Indien de behandelende administratieve diensten van mening zijn dat een reguliere compensatie niet kwaliteitsvol kan worden uitgevoerd, kan er op gemotiveerde wijze een alternatief voorstel worden uitgewerkt en worden voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen.

Afwijkingen dienen steeds te worden gemotiveerd volgens onderstaande vastgelegde criteria:

- Ondergrondse groeiruimte is onvoldoende groot voor een soort van dezelfde categorie.
- Afstand tot een vergunde woning, landbouwbedrijfswoning of landbouwbedrijfsgebouwen of de vergunde bedrijfswoning of bedrijfsgebouwen is minder of gelijk aan 15 meter.
- Afstand tot de perceelsgrenzen is minder of gelijk aan 2 meter
- De hoogte van een soort uit dezelfde categorie zal in de toekomst voor problemen zorgen (zonnepanelen, zonneboiler, etc.)
- De standplaatscondities zijn niet ideaal voor de boomsoorten uit de voorgestelde categorie.

Leidraad bij het compenseren van bomen.

5. Soortenlijst

Categorie 1a: Bomen met een hoogte van meer dan 20 meter in volwassen toestand.

- Noorse esdoorn - *Acer platanoides*
- Gewone esdoorn - *Acer pseudoplatanus*
- Zilveresdoorn - *Acer saccharinum*
- Witte paardenkastanje - *Aesculus hippocastanum*
- Ruwe berk - *Betula Pendula*
- Haagbeuk - *Carpinus Betulus*
- Tamme kastanje - *Castanea sativa*
- Beuk - *Fagus Sylvatica*
- Gewone es - *Fraxinus Excelsior*
- Valse christusdoorn - *Gleditsia triacanthos*
- Gewone okkernoot - *Juglans regia*
- Tulpenboom - *Liriodendron tulipifera*
- Fijnspar - *Picea abies*
- Zwarte populier - *Populus nigra*
- Wintereik - *Quercus petraea*
- Zomereik - *Quercus robur*
- Schietwilg - *Salix alba*
- Winterlinde - *Tilia cordata*
- Zomerlinde - *Tilia platyphyllos*
- Zilverlinde - *Tilia tomentosa*
- Hollandse Linde - *Tilia x europaea*
- Fladderiep - *Ulmus laevis*

Categorie 1b: Bomen met een hoogte tussen de 12 en 20 meter in volwassen toestand.

- Zwarte els - *Alnus glutinosa*
- Drietandsesdoorn - *Acer buergerianum*
- Rode paardenkastanje - *Aesculus x carnea*
- Witte els - *Alnus incana*
- Ruwe berk - *Betula Pendula*
- Zachte berk - *Betula Pubescens*
- Haagbeuk - *Carpinus Betulus*
- Ratelpopulier - *Populus tremula*
- Zoete kers - *Prunus avium*
- Honingboom - *Styphnolobium japonica*

Leidraad bij het compenseren van bomen.

Categorie 2: Bomen met een hoogte tussen de 6 en 12 meter in volwassen toestand.

- Veldesdoorn - *Acer campestre*
- Trompetboom - *Catalpa bignonioides*
- Judasboom - *Cercis siliquastrum*
- Eenstijlige meidoorn - *Crataegus Monogyna*
- Tweestijlige x eenstijlige meidoorn - *Crataegus X Media 'Paul' Scarlet'*
- Wilde appel - *Malus sylvestris*
- Europese vogelkers - *Prunus padus*
- Kraakwilg - *Salix fragilis*
- Chinese treurwilg - *Salix babylonica*
- Boswilg - *Salix caprea*
- Amandelwilg - *Salix triandra*
- Meelbes - *Sorbus aria*
- Lijsterbes - *Sorbus aucuparia*

Categorie 3: Bomen met een hoogte kleiner dan 6 meter in volwassen toestand en grote struiken.

- Gele kornoelje - *Cornus mas*
- Rode kornoelje - *Cornus sanguinea*
- Hazelaar - *Corylus Avellana*
- Tweestijlige meidoorn - *Crataegus Laevigata*
- Bastaard hanespoordoorn - *Crataegus x lavalleyi*
- Wilde Kardinaalsmuts - *Euonymus europaeus*
- Wilde mispel - *Mespilus germanica*
- Kerspruim - *Prunus cerasifera*
- Sleedoorn - *Prunus spinosa*
- Wilde peer - *Pyrus communis*
- Hondсроos - *Rosa canina*
- Geoorde wilg - *Salix aurita*
- Grauwe wilg - *Salix cinerea*
- Katwilg - *Salix viminalis*
- Gewone vlier - *sambucus nigra*
- Gelderse roos - *Viburnum opulus*